

П О С Т А Н О В А
від 22 серпня 1996 р. N 992
Київ

Про Порядок працевлаштування випускників
вищих навчальних закладів, підготовка яких
здійснювалась за державним замовленням

(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 1402 (1402-2003-п) від 04.09.2003
N 882 (882-2004-п) від 12.07.2004)

Відповідно до статті 52 Закону України "Про освіту" (1060-12) та з метою забезпечення реалізації права на роботу за фахом випускникам вищих навчальних закладів Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням (додається).

Дозволити міністерствам і відомствам на підставі цього Порядку розробляти з урахуванням специфіки галузі та за погодженням з Міністерством освіти, Міністерством економіки, Міністерством праці, Міністерством юстиції затверджувати порядок працевлаштування випускників підпорядкованих їм вищих навчальних закладів.

2. Міністерствам, відомствам, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

внести зміни до нормативних актів, що впливають із Порядку, затвердженого пунктом 1 цієї постанови;

забезпечити контроль за виконанням заходів, передбачених у колективних договорах підприємств, установ, організацій щодо надання роботи за фахом молодим фахівцям - випускникам вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням;

зобов'язати керівників підпорядкованих їм вищих навчальних закладів проводити постійну роботу із замовниками щодо сприяння працевлаштуванню випускників цих закладів.

3. Порядок, затверджений пунктом 1 цієї постанови, поширюється на осіб, які вступають до вищих навчальних закладів у 1996/97 навчальному році, крім осіб, що навчаються за спеціальностями педагогічного, медичного, юридичного, економічного і сільськогосподарського профілю, на яких дія зазначеного Порядку поширюється незалежно від часу вступу до вищого навчального закладу.

4. Міністерству фінансів разом з Міністерством освіти, Міністерством економіки, Міністерством юстиції та Національним банком до 1 січня 1997 р. розробити і затвердити Порядок визначення та відшкодування випускниками вартості навчання у разі порушення ними умов угоди про працевлаштування.

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ
постановою Кабінету Міністрів України
від 22 серпня 1996 р. N 992

ПОРЯДОК
працевлаштування випусників вищих
навчальних закладів, підготовка яких
здійснювалась за державним замовленням

Загальна частина

1. Цей Порядок розроблено відповідно до статті 52 Закону України "Про освіту" (**1060-12**), на виконання Указу Президента України від 23 січня 1996 р. N **77 (77/96)** "Про заходи щодо реформування системи підготовки спеціалістів та працевлаштування випусників вищих навчальних закладів" в редакції Указу Президента України від 16 травня 1996 р. N 342 (**342/96**) та статті 197 Кодексу законів про працю України (**322-08**).

2. Випусники вищих навчальних закладів, яким присвоєно кваліфікацію фахівця з вищою освітою різних освітньо-кваліфікаційних рівнів і які працевлаштовані на підставі направлення на роботу, вважаються молодими фахівцями протягом трьох років з моменту укладення ними трудового договору із замовником. Час навчання в інтернатурі до цього терміну не включається.

3. Формування державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою здійснюється згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 р. N 266 (**266-96-п**) "Про Порядок формування та розміщення державних замовлень на поставку продукції для державних потреб і контролю за їх виконанням".

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, враховуючи інтереси замовника, доводять державне замовлення до підпорядкованих їм вищих навчальних закладів.

4. Керівники вищих навчальних закладів після зарахування осіб на навчання за державним замовленням укладають з ними угоду за формою згідно з додатком N 1.

5. За рік до закінчення навчання міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, державні організації та установи, уповноважені Кабінетом Міністрів України, укладають контракти з виконавцями державного замовлення (далі - державні замовники) відповідно до кількості замовлених місць, подають міністерствам та відомствам, що мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади, які виконують державне замовлення (далі - виконавці державного замовлення), перелік місць працевлаштування та умов, які вони зобов'язуються створити випуснику (забезпеченість житлом, розмір заробітної плати, інші соціальні гарантії). Замовники несуть відповідальність за достовірність поданої інформації про потребу у фахівцях.

Права і обов'язки замовників та випускників

6. Згідно з угодою випускник зобов'язаний глибоко оволодіти всіма видами професійної діяльності, передбаченими відповідною кваліфікаційною характеристикою, та відпрацювати у замовника не менше трьох років, а вищий навчальний заклад забезпечити відповідні якість та рівень підготовки фахівця з вищою освітою.

7. Замовники можуть за рахунок своїх коштів надавати студентам матеріальну допомогу, а також встановлювати доплати до державної стипендії, визначеної для відповідної спеціальності, курсу, навчального закладу. Граничні розміри зазначених виплат не обмежуються.

8. Випускники, які уклали угоду з вищим навчальним закладом після зарахування на навчання, повинні відпрацювати за місцем призначення не менше трьох років.

Особи, зараховані до вищих навчальних закладів на цільові місця відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 1992 р. N 408 (**408-92-п**) "Про пільги для сільської молоді при прийомі до вищих навчальних закладів, удосконалення системи перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів" (ЗП України, **1992** р., N 8, ст. 192), після закінчення вищого навчального закладу направляються на роботу на підприємства, до організацій сільського, лісового, водного господарства, переробних галузей агропромислового комплексу, закладів соціальної сфери села і зобов'язані відпрацювати за призначенням не менше трьох років.

Особи, зараховані до вищих навчальних закладів відповідно до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (**796-12**) та віднесені до 3 та 4 категорії, зобов'язані після закінчення вищого навчального закладу відпрацювати за призначенням не менше трьох років.

9. Розірвання випускником угоди, передбаченої пунктом 4 цього Порядку, допускається з таких поважних причин:

1) встановлення інвалідності 1 або 2 групи, внаслідок чого випускник не може виїхати на роботу за призначенням;

2) встановлення інвалідності 1 або 2 групи у дружини (чоловіка) випускника, одного з батьків (або осіб, які їх замінюють) випускника;

3) якщо випускник - вагітна жінка, мати або батько, які мають дитину у віці до трьох років, або дитину, яка згідно з медичним висновком потребує догляду (до досягнення нею шестирічного віку); одинока мати або батько, які мають дитину до чотирнадцяти років або дитину-інваліда;

4) проходження чоловіком (дружиною) військової служби (крім строкової), в тому числі за контрактом, на посадах рядового, сержантського й старшинського складу, прапорщиків, мічманів та офіцерів у Збройних Силах, Національній гвардії, Державній прикордонній службі, Службі безпеки, а також інших військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України, та

служби в органах внутрішніх справ поза місцем розташування замовника; (Підпункт 4 пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1402 (**1402-2003-п**) від 04.09.2003)

5) вступу до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації для випускників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

10. Розірвання угоди за ініціативою замовника допускається у разі:

1) неможливості надання випускникові роботи за спеціальністю згідно з медичним висновком (якщо медичний огляд для прийняття на роботу відповідно до законодавства є обов'язковим) або висновком медико-соціальної (експертної) комісії;

2) банкрутства замовника.

Якщо випускник без поважних причин не захистив дипломний проект, замовник може надати йому роботу з урахуванням одержаної спеціальності та кваліфікації.

11. Випускник, призваний на строкову військову службу до Збройних Сил, після її закінчення зобов'язаний прибути на роботу за призначенням. Перебування у Збройних Силах зараховується в передбачений угодою термін роботи за призначенням. Це стосується також випускників, які проходять альтернативну (невійськову) службу.

12. Час перебування жінки у відпустці після закінчення вищого навчального закладу у зв'язку з вагітністю, пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку зараховується до терміну роботи за призначенням.

13. Якщо умови угод, укладених до шлюбу чоловіком і дружиною, не передбачають направлення їх до одного й того ж населеного пункту, місце їх роботи визначається за домовленістю між ними й замовниками, а у разі коли вони не дійшли згоди, один з подружжя має право розірвати договір в односторонньому порядку.

14. У разі неприбуття молодого фахівця за направленням або відмови без поважної причини приступити до роботи за призначенням, звільнення його з ініціативи адміністрації за порушення трудової дисципліни, звільнення за власним бажанням протягом трьох років випускник зобов'язаний відшкодувати у встановленому порядку до державного бюджету вартість навчання та компенсувати замовникові всі витрати.

15. Випускникові, якому відмовлено в прийнятті на роботу після прибуття до місця призначення, замовник компенсує витрати, пов'язані з переїздом випускника і членів його сім'ї як до місця призначення, так із поверненням до постійного місця проживання (якщо він був направлений до іншої місцевості) згідно з визначеними в угоді умовами.

У разі відмови у прийнятті на роботу за призначенням і звернення молодих фахівців до центрів зайнятості замовники відшкодовують державній службі зайнятості всі витрати, пов'язані з працевлаштуванням, перепідготовкою, виплатою допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги в розмірі стипендії під час проходження професійної підготовки та перепідготовки. **Одержані**

кошти спрямовуються до місцевої частини Державного фонду сприяння зайнятості населення.

16. Спори, що виникають у разі порушень угоди, розглядаються в судовому порядку.

Порядок працевлаштування випускників, які навчалися за державним замовленням

17. Випускники вищих навчальних закладів працевлаштовуються на місця, доведені до вищого навчального закладу виконавцями державного замовлення.

18. Керівництво вищого навчального закладу не пізніше ніж за рік до закінчення навчання пропонує випускнику посаду відповідно до укладеної угоди. При цьому вищим навчальним закладом оформляється картка працевлаштування випускника (додаток N 2) у двох примірниках на кожну особу. Перший примірник зберігається у вищому навчальному закладі, другий - надсилається замовникові.

Замовник не пізніше ніж за два місяці до закінчення навчання на підставі одержаної картки працевлаштування підтверджує вищому навчальному закладу достовірність надісланого ним переліку місць працевлаштування випускників.

19. Вручення випускникові диплома про закінчення вищого навчального закладу, направлення на роботу (додаток N 3) та видача належних йому коштів, які перераховані до вищого навчального закладу замовником, здійснюється протягом семи днів після закінчення ним вищого навчального закладу. Оформлене замовником або вищим навчальним закладом (за домовленістю із замовником) направлення на роботу є підставою для укладання трудового договору між молодим фахівцем і замовником.

20. Молодий фахівець повинен прибути до місця призначення у термін, визначений у направленні на роботу.

21. Якщо замовник відмовив у прийнятті на роботу молодого фахівця, останній звертається до державної служби зайнятості за сприянням у працевлаштуванні. При цьому пред'являється направлення на роботу і скріплена печаткою замовника довідка про відмову у працевлаштуванні.

22. Реєстрація молодих фахівців у державній службі зайнятості здійснюється за місцем постійного проживання у порядку, визначеному законодавством про зайнятість населення.

23. На прохання молодого фахівця, який отримав довідку про надання можливості самостійного працевлаштування (додаток N 4), або за направленням служби зайнятості протягом трьох років після закінчення ним вищого навчального закладу керівник підприємства, установи, організації може оформити йому направлення на роботу.

Соціальні гарантії і компенсації

24. Молодим фахівцям, які одержали направлення на роботу після закінчення вищого навчального закладу, надається відпустка тривалістю 30 календарних днів. За час відпустки молодим фахівцям

виплачується допомога у розмірі академічної або соціальної стипендії, що вони отримували в останній місяць навчання у вищому навчальному закладі (крім додаткової соціальної стипендії, що виплачується особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи) за рахунок замовника. Після укладення трудового договору на молодих фахівців поширюються усі види соціального захисту, передбачені колективним договором працівників підприємства, установи, організації. (Пункт 24 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 882 (882-2004-п) від 12.07.2004)

25. Молодим фахівцям, які звернулися за сприянням у працевлаштуванні до державної служби зайнятості і зареєстровані як такі, що шукають роботу, протягом десяти календарних днів з моменту реєстрації підшукується підходяща робота з урахуванням спеціальності. Якщо підходящої роботи не запропоновано, їм надається статус безробітних з виплатою допомоги по безробіттю до вирішення питання про працевлаштування згідно із законодавством про зайнятість населення. В цей період молоді фахівці мають право на безоплатну професійну орієнтацію, а також на участь в оплачуваних громадських роботах. На осіб, зайнятих на громадських роботах, поширюються соціальні гарантії, включаючи право на пенсійне забезпечення, виплату допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

26. Звільнення молодого фахівця з ініціативи замовника до закінчення терміну угоди дозволяється у випадках, передбачених статтею 40 Кодексу законів про працю України (322-08).

27. У разі неможливості надати підходящу роботу державна служба зайнятості за бажанням молодих фахівців направляє їх на перепідготовку з метою подальшого працевлаштування за набуту нову спеціальністю чи професією.

28. Якщо замовник відмовляє молодому фахівцеві в прийомі на роботу після одержання з вищого навчального закладу картки працевлаштування, влаштування його на роботу здійснюється згідно з пунктом 25 цього Порядку у разі якщо вищий навчальний заклад не може запропонувати випускникові інше місце роботи.

29. Посади за штатним розписом, на які в поточному році повинні бути прийняті на роботу молоді фахівці згідно з угодою, не підлягають заміщенню іншими працівниками. У разі виробничої потреби на ці посади можуть бути прийняті інші працівники на термін до призначення на них молодих фахівців.

30. Якщо випускник за його згодою переводиться на роботу до іншого підприємства, установи, організації, йому видається цим підприємством, установою, організацією нове направлення на роботу. За випускником у цьому разі зберігаються усі права і обов'язки молодого фахівця.

31. Випускникам, які закінчили вищі навчальні заклади з відзнакою, за рішенням замовника може встановлюватися вища заробітна плата в межах схеми посадових окладів.

32. Випускники, які одержали направлення на роботу до іншої місцевості, а також члени їхніх сімей забезпечуються житлом згідно із законодавством.

Випускники, яких не було забезпечено житлом згідно з угодою і які продовжують працювати за призначенням після визначеного терміну, мають право на позачергове одержання житла незалежно від терміну роботи за цим призначенням.

У разі ліквідації підприємства, установи, організації право на позачергове одержання житла забезпечується згідно із законодавством.

33. За випускниками, які одержали направлення на роботу до іншої місцевості, житло за попереднім місцем проживання зберігається згідно із законодавством.

Додаток N 1
до Порядку працевлаштування випускників
вищих навчальних закладів, підготовка
яких здійснювалась за державним замовленням

**ТИПОВА УГОДА
про підготовку фахівців з вищою освітою**

N _____ "___" _____ 199__ р.

(найменування вищого навчального закладу,

його підпорядкованість)

в особі керівника _____
(прізвище, ініціали)

та студента _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

курс, факультет _____
напрямок підготовки _____
спеціальність (спеціалізація) _____
уклали цю угоду.

Вищий навчальний заклад зобов'язується забезпечити:
якісну теоретичну і практичну підготовку фахівця з вищою освітою згідно з навчальними планами та програмами і вимогами кваліфікаційних характеристик фахівця;

після закінчення навчання та одержання відповідної кваліфікації місцем працевлаштування в державному секторі народного господарства, де він зобов'язаний відпрацювати не менше трьох років.

Студент зобов'язується:
оволодіти всіма видами професійної діяльності, передбаченими відповідною кваліфікаційною характеристикою фахівця за напрямом підготовки

(напрямок, спеціальність, спеціалізація)

погодити із замовником тему дипломної роботи, а також на вимогу підприємства (установи, організації) теми курсових робіт;

прибути після закінчення вищого навчального закладу на місце направлення і відпрацювати не менше трьох років;

у разі відмови їхати за призначенням відшкодувати до державного бюджету вартість навчання в установленому порядку.

Інші положення:
зміни та доповнення до цієї угоди вносяться шляхом підписання додаткових угод;

дія угоди припиняється за згодою сторін (оформляється протоколом);

усі спори, які можуть виникати між сторонами, вирішуються в судовому порядку.

Угода набирає чинності з моменту підписання і діє до "____"
_____ 200__р.

Угоду складено у двох примірниках, які зберігаються у кожної із сторін і мають однакову юридичну силу.

Юридичні адреси сторін:

Вищий навчальний заклад _____
(поштовий індекс, адреса, номер телефону)

розрахунковий рахунок _____
(найменування установи банку)

Студент _____
(місце постійного проживання, адреса, номер телефону)

паспорт _____
(серія, номер, ким і коли виданий)

Ректор _____
(підпис)

Студент _____
(підпис)

Головний
бухгалтер _____

Примітка. До угоди можуть бути внесені й інші зобов'язання сторін.

Додаток N 2
до Порядку працевлаштування випускників
вищих навчальних закладів, підготовка
яких здійснювалась за державним замовленням

Форма N 1

КАРТКА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКА

_____ (найменування вищого навчального закладу, його підпорядкованість)

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Рік народження _____

Освітньо-квалі-
фікаційний

рівень _____

Напрямок підготовки
за професійним спря-
муванням (спеціаль-
ність) _____

Спеціалізація (для
магістра - назва ос-
вітньо-професійної
програми підготов-
ки магістра) _____

Сімейний стан _____

Адреса _____

постійного
місця проживання
(адреса батьків) _____
Додаткові відомості
(заповнюються за ба-
жанням випускника) _____

Випускник _____ Дата заповнення _____

Відповідальний працівник
вищого навчального закладу
_____ "____" 199__ р.
(підпис)

Додаток N 3
до Порядку працевлаштування випускників
вищих навчальних закладів, підготовка
яких здійснювалась за державним замовленням

Форма N 2

НАПРАВЛЕННЯ НА РОБОТУ N _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
який (яка) закінчив(ла) _____

(найменування вищого навчального закладу, його підпорядкованість)
в _____ 199__ р. за спеціальністю _____
направляється в розпорядження _____

(найменування та адреса підприємства (установи, організації),
його підпорядкованість)
згідно з карткою працевлаштування від _____
для роботи на посаді _____
з місячним окладом _____
Забезпечити житлом _____
(вид житла)

Дата прибуття "____" _____ 199__ р.

М.П. Керівник міністерства,
відомства, підприємства
(установи, організації) _____
(підпис)

"____" _____ 199__ р.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДО НАПРАВЛЕННЯ НА РОБОТУ

N _____ від _____
(підлягає поверненню до вищого навчального закладу в п'ятиденний
термін з дня укладення з випускником трудового договору)

_____ (найменування підприємства (установи, організації), його
підпорядкованість)
_____ повідомляє, що випускник _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

призначений на посаду _____
з місячним окладом _____
забезпечений житлом _____
(вид житла)

М. П. Керівник підприємства _____
(установи, організації) (підпис)

Додаток N 4
до Порядку працевлаштування випусників
вищих навчальних закладів, підготовка
яких здійснювалась за державним замовленням

Форма N 3

**ДОВІДКА ПРО НАДАННЯ МОЖЛИВОСТІ
САМОСТІЙНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ N _____**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
який (яка) закінчив(ла) _____
(найменування вищого навчального закладу,
його підпорядкованість)
в _____ 199__ р. за напрямом підготовки, спеціальністю
надано можливість працевлаштовуватися самостійно.

На підставі (підкреслити необхідне): заяви випусника;
відсутності можливості працевлаштування.

М.П. Керівник вищого навчального закладу,
підприємства (установи, організації) _____
(підпис)

"__" _____ 199__ р.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДО ДОВІДКИ ПРО НАДАННЯ МОЖЛИВОСТІ САМОСТІЙНОГО
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ N _____ від _____

(підлягає поверненню до вищого навчального закладу в п'ятиденний
термін з дня укладення з випусником трудового договору)

_____ (найменування підприємства (установи, організації), його
підпорядкованість)
повідомляє, що випусник _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
призначений на посаду _____
з місячним окладом _____
забезпечений житлом _____
(вид житла)

М.П. Керівник підприємства (установи,
організації) _____
(підпис)